

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16Co/218/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8111223873
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8111223873.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej a z členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Martina Filákovského v právnej veci žalobcu: Y. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom T. U. XX, T., zastúpená JUDr. Vladimírom Babinom, advokátom so sídlom v Prešove, Hlavná 29 proti žalovanému: Metodicko-pedagogické centrum Bratislava, regionálne pracovisko Prešov, Tarasa Ševčenka 11, Prešov, zastúpená JUDr. Evou Petránovou, advokátkou so sídlom v Prešove, Puškinova 16, o určenie povinnosti odpredať byt, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 29C 198/2011-113 zo dňa 04. 09. 2013 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku, ktorým súd žalobu zamietol.

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a vyslovil, že žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobkyňa bola na základe písomnej nájomnej zmluvy uzatvorenej so žalovaným ako prenajímateľom dňa 05. 01. 1993 nájomcom 3-izbového podnikového bytu s prísl na ulici M. U. XX nachádzajúceho sa v polyfunkčnom objekte súp. č. XXXXX stojacom na parcele KN 3557/3 vedeného na LV čl. XXXX k. ú. T. vo vlastníctve Slovenskej republiky v správe žalovaného. Listom zo dňa 29. 04. 2011 žalovaný dal žalobkyni výpoveď z nájomnej zmluvy, ktorú prevzala 03. 05. 2011. Z uvedeného dôvodu zákonná 3-mesačná výpovedná lehota, ktorá začala plynúť od prvého dňa mesiaca nasledujúcom po mesiaci, v ktorom bola výpoveď doručená, táto uplynula 31. 08. 2011, kedy aj zanikol nájomný vzťah žalobkyne k predmetnému bytu. Súd prvého stupňa poukázal na ust. § 29 ods. 2 zákona č. 182/1993 Z. z. z ktorého vyplýva, že domáhať sa nahradenia prejavu vôle na uzatvorenie zmluvy o prevode vlastníctva bytu vo vzťahu k štátnym podnikom, štátnym podnikom v likvidácii, štátnym rozpočtovým organizáciám a štátnym príspevkovým organizáciám a právnickým osobám, ktoré podľa osobitného zákona spravujú majetok štátu, má iba nájomca v prípade, ak takáto zmluva nebude s nim uzatvorená v lehote 2 rokov odo dňa, kedy o tento prevod požiada. Uviedol, že nakoľko žalobkyni zanikol nájomný vzťah k bytu prevodu, ku ktorému sa domáha nahradenia prejavu vôle žalovaného ako predávajúceho, došlo aj k zániku jej aktívnej vecnej legitímácie domáhať sa tohto nároku v zmysle ust. § 29 ods. 2 zákona č. 182/1993 Z. z., nakoľko toto právo zákon priznáva iba osobám, ktoré sú nájomcami bytu vo vlastníctve štátu, ale v správe štátnych podnikov, štátnych rozpočtových alebo príspevkových organizácií, ako aj ďalších právnických osôb. Preto na základe týchto skutočností súd žalobu žalobkyne zamietol.

Ďalej súd prvého stupňa citoval ust. § 119 ods. 1 - 6 O. s. p. a uviedol, že na pojednávaní konanom dňa 04. 09. 2011 rozhodol, že bude vo veci konať bez prítomnosti žalobkyne, ako aj právneho zástupcu, nakoľko súdu nebola doručená žiadosť o odročenie pojednávania a v zmysle ust. § 119 O. s. p. iba ospravedlnenie pre zlý zdravotný stav žalobkyne so žiadosťou o zváženie zmeny termínu na termín po najbližšej kontrole žalobkyne, ktorá sa mala uskutočniť 17. 10. 2013. V danom prípade súdu prvého stupňa nebol predložený dôkaz preukazujúci, že zdravotný stav žalobkyne nedovoľuje sa jej zúčastniť pojednávania bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu a súdu bola predložená iba lekárska správa vystavená ešte v júli 2013 s uvedením, že sa odporúča šetriaca diéta, kontrolné vyšetrenie o mesiac s výsledkom na rádioterapeutickej ambulancii Fakultnej nemocnici s poliklinikou J. A. Reimana v T.. Okrem iného aj samotná účasť žalobkyne na pojednávaní v predmetnom konaní by nič nezmenila na závere rozhodnutia súdu prvého stupňa, keďže aj v prípade jej prítomnosti by rozhodol vo veci bez výsluchu samotnej žalobkyne, nakoľko dôvodom zamietnutia žaloby bola skutočnosť, že táto v čase rozhodnutia súdu už nemala postavenie aktívne vecne legitimovaného účastníka konania vo vzťahu k nároku uplatňovaného v zmysle ust. § 29 ods. 2 zákona č. 182/1993 Z. z..

Súd prvého stupňa rozhodol o náhrade trov konania v zmysle ust. § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že neúspešná žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia, ktorých výška bude vyčíslená v písomnom vyhotovení rozsudku na účet právneho zástupcu žalovaného do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Avšak nakoľko žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu v lehote 3 pracovných dní od vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej nedoručil vyčíslenie trov právneho zastúpenia, súd prvého stupňa žalovanému náhradu trov konania nepriznal, nakoľko iné trovy okrem trov právneho zastúpenia zo spisu nevyplývajú.

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku súdu prvého stupňa odvolanie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd v časti výroku o náhrade trov konania rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil a priznal mu náhradu trov konania alebo zrušil vec a vrátil súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Poukázal, že na pojednávaní 04. 09. 2013 súd rozhodol o náhrade trov konania podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p.. Právny zástupca žalovaného na tomto pojednávaní sa zaviazal vyčísliť náhradu trov právneho zastúpenia v lehote troch pracovných dní odo dňa vyhlásenia rozhodnutia. Dňa 04. 09. 2013 právny zástupca žalovaného doručil súdu prostredníctvom elektronickej podateľne podanie - dokument označený ako MPC o odpredaji bytu vyčíslenie trov podpísané zaručeným elektronickým podpisom, pričom prijatie podania bolo právnenému zástupcovi žalovaného potvrdené 04. 09. 2013. Ako dôkaz predložil e-mailovú správu adresovanú podateľňou Okresného súdu Prešov s prílohou a potvrdenku o prijatí podania s prílohou doručenou od podateľne Okresného súdu Prešov. Preto je zrejmé, že si všetky povinnosti v súlade so závermi z pojednávania splnil, trovy konania riadne a včas vyčísliť, a preto nebolo správne rozhodnutie súdu prvého stupňa v tejto časti. Navrhol, aby mu bola priznaná náhrada trov konania za úkony, ktoré už pôvodne špecifikoval a ktoré špecifikoval aj v podanom odvolaní, celkom vo výške 397,08 Eur. Uplatnil si aj trovy odvolacieho konania vo výške 81,45 Eur.

V zákonom stanovenej lehote podala proti rozsudku súdu prvého stupňa odvolanie aj žalobkyňa. Odvolanie odôvodňovala tým, že bola jej postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom. Poukázala, že súdom prvého stupňa bol vytýčený prvý termín pojednávania 22. 02. 2012. Na základe návrhu žalovaného na prerušenie konania, bolo konanie prerušené do ukončenia konania vedeného pod sp. zn. 11C 199/2011. Po tom, čo odpadol dôvod na prerušenie konania, bol stanovený termín pojednávania na 17. 05. 2013. Podrobila sa operačnému zákroku s vážnou diagnózou, po ktorom bola nariadená rádioterapia. O tom informovala súd prvého stupňa a predložila príslušnú lekársku správu. Napriek tomu, že od 17. 05. 2013 do 04. 09. 2013 uplynuli štyri mesiace necítila sa zdravotne v poriadku a požiadala ešte o odročenie pojednávania aj na deň 04. 09. 2013. Súd prvého stupňa napriek tomu vo veci v uvedený deň pojednával, vyhlásil dokazovanie za ukončené a vyhlásil vo veci rozsudok. Je názoru, že citované ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku, pokiaľ ide o presnú formuláciu lekárskeho vyšetrenia súdom prvého stupňa vzhľadom na závažnosť zdravotného stavu neobstojí, pretože aj úvodné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku upravujú postup súdu a účastníkov konania tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov. Nemala možnosť byť vypočutá v konaní, čo je jeden z dôkazov vykonávaných pred súdom a navrhnúť vykonať dôkazy. Preto jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, čo je dôvod pre postup podľa § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p.. Navrhla, aby napadnutý rozsudok bol zrušený a vrátený na ďalšie konanie.

K podanému odvolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný. Súd prvého stupňa sa so žalobným návrhom v celom rozsahu vypořiadal správne a vec riadne skutkovo vyhodnotil. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny. Žalobkyňa nepožiadala o odročenie pojednávania v súlade s ust. § 118 O. s. p., iba o ospravedlnenie neúčasti a dala na zváženie zmeny termínu po najbližšej kontrole. Súd prvého stupňa sa preto vypořiadal s neúčastou žalobkyne na vytýčenom súdnom pojednávaní správne. Uplatnil trovy odvolacieho konania za jeden úkon - vyjadrenie k odvolaniu, režijný paušál a DPH, celkom vo výške 81,46 Eur.

Žalobkyňa k odvolaniu žalovaného sa nevyjadrila.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O. s. p., vec prejednal v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že súd prvého stupňa správne vo veci rozhodol, správne zistil skutkový stav veci, prijal aj správne právne závery, na zisteniach, na ktorých sa nič nezmenilo ani v priebehu odvolacieho konania a na ktoré v plnom rozsahu poukazuje aj odvolací súd. Žalobkyňa namietala nesprávnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorú videla v tom, že jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Na tento dôvod poukázala najmä v súvislosti s pojednávaním konanom dňa 04. 09. 2013, na ktorom došlo aj k vyhláseniu rozhodnutia bez jej účasti a jej právneho zástupcu, pričom mala požiadať súd o odročenie pojednávania.

Odvolací súd zistil z obsahu spisu, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné a jej odvolacie námietky nie sú vecne správne.

Z obsahu spisu vyplýva, že na vytýčený termín pojednávania ospravedlnila svoju neúčasť z dôvodu zlého zdravotného stavu. Požiadala o ospravedlnenie jej neprítomnosti, ako aj jej právneho zástupcu a dala na zváženie súdu vytýčiť najbližšie pojednávanie po jej kontrole. Poukázala na to, že predložila lekársku správu a doklad o nasledujúcej lekárskej kontrole dňa 17. 10. 2013.

Odvolací súd zistil, že súčasťou jej ospravedlnenia tieto doklady neboli, a tak ako správne konštatoval aj súd prvého stupňa, nebol predložený dôkaz, že jej zdravotný stav nedovoľuje sa zúčastniť pojednávania bez ohrozenia života, ale iba lekárska správa vystavená ešte v júli 2013 s uvedením, že sa odporúča šetriaca diéta. Navyše jej podanie bolo označené ako ospravedlnenie z neúčasti na pojednávaní a nespĺňalo náležitosti uvedené v ust. § 119 ods. 3 O. s. p..

Žalobkyňa uplatnila odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a) O. s. p., teda odvolací dôvod uvedený v ust. § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p., keď sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Postupom súdu sa rozumie postup súdu v rámci činnosti súdu, ktorá je vymedzená v ust. § 2 O. s. p..

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Je ním nielen procesný postup súdu, ale aj jeho rozhodnutie, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť svoje práva.

Z nálezu Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 26/94 zo dňa 10. 05. 1994 vyplýva, že obsah práva na súdnu a inú právnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť uplatnenie práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je zákonom relevantné konanie súdov a iných orgánov SR. Každé konanie súdu alebo iného orgánu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu alebo inú právnu ochranu.

Podľa ust. § 119 ods. 3 O. s. p., ak je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu, návrh na odročenie pojednávania musí obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho

lekára, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní. Za takéto vyjadrenie sa považuje vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že účastník alebo jeho zástupca nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu sa zúčastniť pojednávania.

V danom prípade žalobkyňa namietala, že jej postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože nemala možnosť byť vypočutá v konaní, čo je jeden z dôkazov vykonávaných pred súdom.

Odvolačný súd poukazuje, že žalobkyňa však v zmysle zákonných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nepožiadala o odročenie súdneho pojednávania v súlade s ust. § 118 O. s. p.. Požiadala súd iba o ospravedlnenie neúčasti na vytýčenom pojednávaní a zváženie zmeny termínu po najbližšej kontrole. Preto súd prvého stupňa sa vypořiadal s neúčastou žalobkyne na tomto súdnom pojednávaní správne a aj správne vyhodnotil danú situáciu, pretože mu nebol predložený v zmysle ust. § 119 O. s. p. listinný dôkaz preukazujúci, že zdravotný stav žalobkyne nedovoľuje sa zúčastniť vytýčeného pojednávania bez ohrozenia života alebo zdravia. Bola mu predložená iba lekárska správa z júla 2013, kde bolo uvedené, že sa jej odporúča šetriaca diéta. Preto nemožno vidieť v postupe súdu prvého stupňa porušenie zákonnosti v tom zmysle, aby žalobkyne bola odňatá možnosť konať pred súdom ako to tvrdí vo svojom odvolaní.

Predmetom konania bola žaloba o nahradenie prejavu vôle žalovaného, v rámci ktorej žalobkyňa predložila súdu svoje písomné vyjadrenia, doklady, listiny a súd riadne vo veci pripravoval konanie tak, aby mohol rozhodnúť na prvom pojednávaní.

Právo účastníka, aby jeho vec bola prejednaná verejne a v jeho prítomnosti zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR nemožno chápať tak, že súd by nemohol konať a rozhodnúť vo veci bez prítomnosti účastníka, ale tak, že súd je povinný umožniť účastníkovi uplatnenie tohto práva.

Ust. § 101 ods. 2 O. s. p., umožňuje vec prejednať v neprítomnosti účastníka, ktorý i keď bol riadne predvolaný, nedostavil sa na pojednávanie a ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o jeho odročenie. Z tohto predpokladu vychádza aj ust. § 119 O. s. p., v zmysle ktorého pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Ak zástupca účastníka nepožiadá o odročenie pojednávania a súd prvého stupňa za týchto okolností pojednával v jeho neprítomnosti, neporušil tým žiadne procesné ustanovenia a právo patriace tomuto účastníkovi ako účastníkovi konania a teda ani možnosť konať pred súdom.

Zaiste choroba účastníka preukázaná lekársky uznanou práceneschopnosťou je dôležitým dôvodom v zmysle ust. § 101 ods.2 O. s. p.. Ak však účastník konania v takomto prípade požiadal o odročenie pojednávania, prejednanie veci v jeho neprítomnosti je treba kvalifikovať ako odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p..

Odvolačný súd mal za to, že súd prvého stupňa v danom prípade vyhodnotil správne procesnú situáciu na strane žalobkyne a zistil, že zo strany žalobkyne absentovala žiadosť o odročenie pojednávania, pritom mal splnené všetky podmienky konania, vo veci bez účasti žalobkyne a jej právneho zástupcu.

S poukazom na tieto zistenia bol odvolací súd názoru, že postup súdu prvého stupňa bol správny. Odvolací súd bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania. Vecnú správnosť napadnutého rozsudku nepreskúmaval, keďže táto nebola ani predmetom odvolania žalobkyne. Z tohto dôvodu odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny v zmysle ust. § 219 O. s. p. potvrdil.

Odvolačie voči rozsudku čo do výroku o trovách konania podal žalovaný. Ten namietal nesprávnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa z dôvodu nesprávnej aplikácie ust. § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 151 ods. 1 - 2 O. s. p. a poukázal na to, že došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo výroku o trovách konania.

Odvolací súd zistil, že jeho odvolanie je dôvodné. Na pojednávaní 04. 09. 2013, na ktorom bolo vyhlásené rozhodnutie sa právny zástupca žalovaného zaviazal vyčísliť náhradu trov právneho zastúpenia v lehote 3 pracovných dní. Túto lehotu dodržal. Z obsahu listín predložených žalovaným, v rámci odvolania, jednoznačne vyplýva, že žalovaný si svoje povinnosti v súlade so závermi pojednávania konanom dňa 04. 09. 2013 splnil. Trovy konania včas vyčísliť, a preto nebol správny právny záver súdu prvého stupňa, že si v lehote 3 pracovných dní od vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej nedoručil vyčíslenie trov právneho zastúpenia. Z jeho predložených listín vyplýva, že dňa 04. 09. 2013 doručil súdu prostredníctvom elektronickej podateľne, podanie označené ako MPC - odpredaj bytu aj vyčíslenie trov podpísané elektronickým podpisom. Prijatie podania bolo právnomu zástupcovi žalovaného potvrdené 04. 09. 2013 podateľňou Okresného súdu Prešov, čo bolo aj súčasťou odvolania nachádzajúce sa na č. l. 130 - 131 spisu.

Z tohto dôvodu mal odvolací súd za to, že súd prvého stupňa nesprávne právne vec posúdil v otázke trov konania, a preto rozsudok v tejto časti zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 221 ods.1 písm. f) O. s. p.

V novom konaní rozhodne súd aj o trovách odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.